

KURJER EKONOMICZNY

AKCYJNY

ROK V.

Nr. 2/5.

Warszawa, 15 maja 1930 r.

Cena numeru poj. 30 gr.
wychodzi w dn. 7 i 21 każdego miesiąca

CUKROWNICTWO

Bogaty w doświadczenia lat ubiegłych, zasobny w jednostki inicjatywy i czynu, rozwija przemysł cukrowniczy w okresie bieżącym energicznie, planowo akcję, zmierzającą do zapewnienia mu pogodniejszej przyszłości.

Wyrazem akcji tej jest przejściowe, stopniowe ograniczanie plantacji buraka cukrowego, a pośrednio wysokości wytwórczości, w dążeniu do zapewnienia poszczególnym cukrowniom względnej dochodowości, dalej rozwijanie akcji propagandowej, by przez wzrost zbytu cukru w kraju wykorzystywać w przyszłości w większej mierze zdolność wytwórczą cukrowni, a wreszcie zaostrenie walki z przemysłem sacharyny, siejącej spustoszenia w zdrowiu obywateli, a równocześnie uszczuplającej dochody Skarbu i zbytu cukru.

Wstępem do akcji było zawarcie porozumienia w przemyśle cukrowniczym w zakresie przyznania poszczególnym cukrowniom ilościowego udziału w zbycie cukru na rynku wewnętrznym.

W ustawie cukrowniczej z 1925 r. przyznano cukrowniom procentowe kontyngenty na rynku wewnętrznym, od wysokości produkcji danej cukrowni.

W dążeniu do zapewnienia sobie wyższego udziału w zbycie cukru, podwyższały poszczególne cukrownie ilość swej wytwórczości, wskutek czego przy niewspółmiernym wzroście spożycia cukru w kraju, powstała znaczna nadprodukcja cukru.

Gdy przed laty trzema rynek wewnętrzny wchłaniał 75% produkcji, a przed laty dwoma 57%, to w roku ubiegłym zaledwie 46%. — Pozostałe ilości musiały wywozić zagranicę.

Niestety, na rynkach zagranicznych, w zaciętej walce z cukrem trzcinowym, ceny cukru buraczanego wykazywały stałą tendencję zniżkową.

Przed trzema laty osiągnęto przeciętnie za 1 q cukru 60 zł., przed dwoma 46 zł., a w roku ubiegłym zaledwie 36 zł.

W obliczu grożącego niebezpieczeństwa, zdołano osiągnąć w przemyśle cukrowniczym porozumienie.

Podstawę porozumienia stanowi przyznanie poszczególnym cukrowniom ilościowego udziału w zbycie na rynku wewnętrznym, na podstawie wysokości produkcji w kampanji 1928/9 r.

W posiadaniu dokładnej określonej ilości cukru, jaką dana cukrownia może zbyć na rynku wewnętrznym, będą mogły poszczególne cukrownie określić w przybliżeniu wysokość produkcji, jaka, biorąc pod uwagę ceny na rynku krajowym i zagranicznym, oraz własne koszty produkcji, może im zapewnić rentowność przedsiębiorstwa.

W ubiegłej kampanji wytworzono rekordową ilość cukru. Niezbędność zbytu zagranicą, po cenach niezwykle niskich, większości wytworzonego cukru, da jeszcze w tym roku przemysłowi cukrowniczemu poważne straty, uwydatniając korzyści zawartego porozumienia.

W roku bieżącym obszar plantacji buraków cukrowych dość znacznie zmniejszono, przewidywać więc należy, że zmniejszy się równomiernie i wytwórczość cukru.

W dążeniu do wzmocnienia zbytu w kraju przygotowano plan rozwinięcia propagandy na szeroką skalę. W akcji biorą udział fachowcy i specjaliści; komisja propagandy dysponuje niezbędnymi, poważnymi środkami pieniężnymi. Droga ankiet, konkursów, odczytów, prasy, przy pomocy ośrodków, które mają styczność z robotnikami, drobnomieszczaninami i wieśniakami, szerzyć ma się uświadczenie szerokich mas ludności o wartościach odżywczych cukru, o celowości zwiększenia spożycia cukru.

W tym zakresie posiada propaganda szerokie jeszcze pole działania.

Ilość cukru, jaką z kampanji 1928/9 r. zbyto w kraju, sięga 369.598.41 ton.

Wśród poszczególnych województw, w ilości kg cukru na głowę ludności, pierwsze miejsce zajmuje województwo śląskie.

Konsumpcja cukru z kamp. 1928/9 r. wynosiła na głowę ludności, w województwie śląskim — 24, — kg, warszawskim 9,1 kg, kieleckim 10,6 kg, stanisławowskim 6,5 kg, wołyńskim 7,4 kg, krakowskim 13,5 kg, pomorskim 11,7 kg, lubelskim 8 kg, poznańskim 17,23 kg, poleskim 6,3 kg, łódzkim 14,3 kg, lwowskim 10,3 kg, białostockim 8,9 kg, wileńskim 7,9 kg, tarnopolskim 5,1 kg, nowogrodzkim 4,9 kg, a w Warszawie 48,2 kg.

Obszary kraju uprzemysłowione absorbują znacznie większe ilości cukru, niż obszary rolnicze. Lud-

ność wiejska w Polsce nie odnosi się jeszcze do cukru, jak do artykułu pierwszej potrzeby i ograniczając, w związku z sytuacją gospodarczą swoje wydatki codzienne, przechodzi przedewszystkiem na taki system odżywiania się, przy którym cukier niema zastosowania.

Czy akcja propagandowa w najbliższej przyszłości da odpowiednie wyniki, zgóry przewidzieć nie można, zasadniczym bowiem warunkiem zwiększenia się konsumpcji cukru — niezależnie od uprzemysłowienia kraju i poziomu kultury — jest zwiększenie się siły nabywczej szerokich mas, a zwłaszcza ludności wiejskiej, stanowiącej większość tych mas.

Nadmienić należy, że program i metody przygotowanej akcji propagandowej wzbudziły żywe zainteresowanie i uznanie zagranicznych przemysłów cukrowniczych.

W zakresie walki z przemysłem sacharyny wydała już dotychczasowe posunięcia poważne wyniki.

Wobec zgody Min. Skarbu, po szeregu narad między wydziałami i departamentami, by przy obliczaniu nagród za wykrycie sacharyny, liczone jako „uszczuplone dochody Państwa” nie strata na ewentualnie nieopłaconem cła za sacharynę, lecz strata na akcyzie, którą należało opłacić Skarbowi za ilość cukru, której słodycz jest równowarzą słodyczy sacharyny, nagrody za wykrycie sacharyny wzrosły trzykrotnie.

Wzrost nagród wywołał żywsze zainteresowanie, o rezultatach donosi prasa codzienna.

Gdy równocześnie z akcją uświadczenia szerokich mas o wartościach odżywczych cukru, rozwinięta jest akcja uświadczenia o wpływie sacharyny na zdrowie, walka z przemysłem ograniczy się do małych terenów.

Niezależnie od akcji propagandowej stara się przemysł cukrowniczy i Bank Cukrownictwa usprawniać i ulepszać, w dalszym ciągu, organizację sprzedaży, przez zwiększenie ilości placówek, pełniących funkcje rozdzielcze. W związku z ciasnotą pieniężną na rynku, udziela Bank odbiorcom cukru w szerokiej mierze kredytów, z których przedewszystkiem korzystają spółdzielnie, kooperatywy i przemysł przetwórczy. W roku ubiegłym suma tych kredytów dosięgła 160 milionów zł.

Nie wątpimy, że gdy wyjdziemy z okresu kryzysu gospodarczego, planowa, energiczna akcja propagandowa przemysłu cukrowniczego da oczekiwane plony.

T.

PRZEMYSŁ WŁÓKIENNICZY W AKCJI

Wśród przejawów inicjatywy i przedsiębiorczości przemysłu włókienniczego nie dostrzegaliśmy, w okresie ubiegłych, wielu lat, planowej akcji, zmierzającej przez zaznajamianie społeczeństwa z wytwórczością poszczególnych placówek, do zdobywania sobie odbiorców w kraju i przeciwdziałania zbytnemu wwozowi z zagranicy.

W udziałach reprezentacyjnych na poszczególnych targach skupiała się całość wysiłków.

Lecz gdy znamienne wezwanie: „dajcie nam konsumentów” uderzyło w próżnię, zbudziła się inicjatywa zainteresowania społeczeństwa rozmiarami wytwórczości i jej jakością i zdobywania samodzielnego przyszłych odbiorców.

Wstępna akcja, na terenie łódzkim, powiodła się, dając możność mieszkańcom grodu kominów dokonania wielu odkryć...

Nie chcemy sądzić, że to był tylko słomiany ogień, pragniemy wierzyć, że była to akcja wstępna, że rozwinięta się akcja planowa, którą szerokie rzesze społeczeństwa zainteresowała wytwórczością przemysłu włókienniczego, jej jakością i wyższością ponad wytwórczość zagranicy, a wzbudzone zainteresowanie stale ożywiało.

T.

WITAMY

Wyniki doświadczeń lat ubiegłych dały w plonie uchwałę komitetu ekonomicznego ministrów, zawierającą: a) polecenie skomercjalizowanym wytwórciom państwowym nie przyjmowania zamówień prywatnych, b) postanowienie szczegółowego zbadania wszystkich nieskomercjalizowanych wytwórci państwowych w zakresie możliwości zlikwidowania ich bez uszczerbku dla dobra państwa, ewentualnie ograniczenie ich działalności, c) tezę, że instytucje i wytwórci państwowe i samorządowe nie powinny podejmować i rozwijać nowych działów wytwórczości w tych dziedzinach, w których przemysł prywatny ilościowo i jakościowo zaspakaja potrzeby kraju.

Wykonanie uchwały tej, zapewniając władzom swobodę w zakresie polityki gospodarczej, daje pole działania inicjatywie prywatnej, a istniejącym pla-

cówkom gospodarczym równowagę w współzawodnictwie i zdolność racjonalnego rozwoju.

Przemysł, gnąc się pod ciężarem wysokich świadczeń podatkowych, wyswobodzi się od gnębiącego przekonania, że zdobywając z wysiłkiem środki na spłatę danin, kręci równocześnie bicz na siebie, w postaci uprzywilejowanych wytwórci państwowych, współzawodniczących z nim w walce o zbytu.

SLAVICA

JUGOSŁOWIANSKA RIVIERA.

W pogoni za słońcem, zdrowiem i wrażeniami wśród szczerze rozsianych skarbów przyrody ciągną coraz liczniejsze rzesze turystów na Jugosłowiańską Rivierę.

W rzeczywistości niezwykle piękno przyrody łączy i kapitały zagraniczne, płyną więc liczne oferty na budowę szeregu wysoce komfortowych hoteli na pobrzeżu dalmatyńskim, któreby umożliwiły Rivierze jugosłowiańskiej współzawodnictwo z Rivierą francuską i włoską.

W roku bieżącym wprowadziły władze jugosłowiańskie dwie ustawy, zmierzające do popierania turystyki i ruchu kąpielowego. Ustawa hotelowa zapewnia prywatnej przedsiębiorczości znaczne udogodnienia ze strony państwa i danych gmin; ustawa klimatyczna dąży do dania podstaw silniejszemu rozwojowi miejsc klimatycznych, nietylko nad Adriatykiem, lecz i na obszarach Bośni, Serbji i Starej Serbji, bogatej w źródła lecznicze.

Wzrost zainteresowania Rivierą jugosłowiańską budzi żywe zaniepokojenie w prasie włoskiej, starającej się temu zainteresowaniu przeciwdziałać, zwłaszcza, że ruch turystyczny w Italji, tak znaczną rolę odgrywający w jej bilansie płatniczym, stale się zmniejsza.

W odpowiedzi na akcję tę przewijają się przez łamy prasy zagranicznej stale entuzjastyczne wzmianki wybitnych turystów o krasie przyrody wybrzeża Adriatyku, Jugosłowiańskiej Rivieri.

WYTWÓRCZOŚĆ WINA W DALMACJI.

W uprawie winnic czerpie wieśniak dalmatyński niezbędne do życia środki. Na wybrzeżu dalmatyńskim są okolice, w których uprawa zbóż jest nieznaną.

Wytwórczość wina dosięgła w roku ubiegłym w Dalmacji 755.280 hl, w tem 183.330 wina białego i 527.730 wina czerwonego i czarnego.

Największa część produkcji pochodzi z okolic Szibeniku (182.700 hl) i Korczuli (112.300 hl).

Wina dalmatyńskie są bardzo zasobne w alkohol. Większość ich zawiera 12 — 14% alkoholu.

Przed wojną wywożono je przeważnie do Wiednia, Pragi i Budapesztu, celem zasilania słabszych win z tych okolic.

W okresie powojennym, wobec granic celnych i współzawodnictwa win włoskich, hiszpańskich i greckich, głównym terenem zbytu jest Jugosławia.

HANDEL ZAGRANICZNY JUGOSŁAWJI.

W okresie 1929 r. wwieziono do Jugosławji 1.671.521 ton towarów, wartości 7.595 milj. dinarów. W porównaniu z okresem poprzednim wzrósł tonaż wwozu o 6,78%, wartość jednak jego zmniejszyła się o 3,07%.

Na liście towarów wwiezionych pierwsze miejsce zajmują tkaniny bawełniane. Wwieziono ich 11.177 ton, wart. 707,8 milj. din. Maszyn, aparatów i narzędzi wwieziono 31.736 t, wart. 575 milj. din., przedży bawełnianej 10.917 t, wart. 481,4 milj. din.; tkanin wełnianych 2.239 t, wart. 359,8 milj. din.; różnych produktów z żelaza 43.148 t, wart. 345,8 milj. din.; węgla 663.983 t, wart. 227,2 milj. din.

Pierwsze miejsce w wwozie do Jugosławji zajęła Czechosłowacja (17,50%), a następną: Austria (17,43%), Niemcy (15,64%), Italja (10,84%) i Węgry (6,46%).

Polska wysłała do Jugosławji 163.222 t towarów, wartości 170 milj. din., wywoząc głównie wyroby z żelaza, węgla i koks, parafinę i ziemniaki. W poważnym wwozie wyrobów włókienniczych udział polskiego przemysłu włókienniczego sprawia wrażenie udziału reprezentacyjnego.

W tymże okresie czasu wywoziła Jugosławia 5.329.866 t towarów, wart. 7.921 milj. din. W porównaniu z okresem poprzednim wzrósł tonaż wwozu o 17,74%, a jego wartość o 22,92%.

Na liście towarów wywiezionych pierwsze miejsce zajmuje drzewo budulcowe, którego wywieziono 1.399.164 t, wart. 1.398 milj. din. Pszenicy wywieziono 554.012 t, wart. 1.229,9 milj. din., jaj 22.256 t, wart. 454,3 milj. din.; miedzi sur. 19.146 t, wart. 449 milj. dinarów.

Wywóz z Jugosławji objął głównie Italję (24,88%), Austrię (15,63%), Rumunję (12,94%), Niemcy (8,52%), Grecję (7,38%).

Jugosławia wywoziła do Polski 4.124 t towarów, wart. 90.446 milj. din. Główne pozycje zajął tytoń w liściach i świeże ryby.

POD ZNAKIEM S. A. „SIŁA I ŚWIATŁO”

Elektr. Okręg. w Zagł. Dąbrowskim, S. A.

Wysoce staranne przygotowywanie terenu ekspansji T-wa wydało w ubiegłym okresie 1929 r. dobre plony, czego wyrazem był bardzo znaczny, o 54% przewyższający okres poprzedni, zbytu energii elektrycznej.

Wśród odbiorców najpoważniejszą ilość przejął przemysł, zużywając z pełnej ilości — 37.496.106 kWh — zbytu, 72% — 27.011.278 kWh. Na trakcie, dzięki rozbudowie linii komunikacyjnej Tramw. Elektr. w Zagł. Dąbr., przypadło 1.942.602 kWh, a na sieci obce 5.433.500 kWh.

Współpracę realną z elektrowniami kopalnianymi, na terenie zagłębia węglowego, mającą za zadanie zużytkowanie wolnych rezerw na kopalniach i koncentrację gospodarki elektrycznej w zagłębiu, rozpoczęto połączeniem elektrowni T-wa z elektrownią Tow. Kop. Węgla „Saturn”.

W okresie sprawozdawczym wybudowano ogółem 21,5 km. linii napowietrznych i 1,5 km. linii kablowych. Długość sieci dosięgła 135,5 km linii napowietrznych i 55,7 km. linii kablowych.

Wpływy ze zbytu energii wynosiły 4.897.732 zł., nie wzrosły więc równomiernie ze zbytem, a to w związku ze wzrostem dostaw dla przemysłu, uskutecznianych po cenach niewysokich.

Czysty zysk wyniósł, po odpisach amortyzacyjnych, 947.619 zł.

Wyznaczono 7% dywidendę.

Elektr. Okręg. w Zagł. Krakowskim, S. A.

W roku ubiegłym, po uzyskaniu od władz śląskich prawa zelektryfikowania sześciu gmin powiatu pszczyńskiego, obszar nadanych T-wu uprawnień wzrósł do 420 km².

Zbytu energii elektrycznej wzrósł o 7%, do 30.516.987 kWh. Największy przyrost procentowy zaznaczył się w zbycie dla celów oświetleniowych, a to dzięki propagandzie i ułatwieniom kredytowym.

Wpływy ze sprzedaży energii elektrycznej dosięgły 3.160.000 zł.

Czysty zysk wyniósł 595.441 zł.

Wyznaczono 7% dywidendę.

„Sieci Elektryczne”, S. A.

W pierwszym, pełnym rocznym okresie eksploatacyjnym, w roku 1929, ilość sprzedanej energii elektrycznej dosięgła 4.912.471 kWh.

Z ilości tej przypada na przemysł 4.212.764 kWh, na oświetlenie mieszkań i ulic 112.032 kWh, na sieci obce 573.377 kWh.

W okresie 1929 r. wybudowano 15,58 km linii o wysokim napięciu oraz 5,67 km linii o niskim napięciu, na terenie Zabkowic, Myszkowa, Łaz, Kamienicy Polskiej i Częstochowy. Długość sieci dosięgła 108,6 km linii wysokiego napięcia i 22,3 km linii niskiego napięcia.

Nadwyżka z eksploatacji wyniosła 156.049 zł., co przeznaczono w całości na amortyzację urządzeń.

Wyniki toczących się układów o nowe dostawy uzasadniają oczekiwanie, że w okresie bieżącym zbytu energii elektrycznej T-wa wzrośnie.

BANK ZWIĄZKU SPÓŁEK ZAROBKOWYCH SP. AKC.

W działalności Banku w okresie sprawozdawczym 1929 r. przejawiała się, pod wpływem warunków gospodarczych kraju, pewna znaczna ostrożność w nawiązywaniu nowych interesów i wybitniejsze zainteresowanie się sprawą łągodzenia przesilenia w rolnictwie.

W zakresie wkładów, które wzrosły ogółem o 11 milionów zł., dodatkiem zjawiskiem był znaczniejszy dopływ wkładów terminowych, ich wzrost o około 16 milj. zł., podczas gdy pozostałości na rachunkach bieżących i wkłady bezterminowe zmniejszyły się pod koniec roku o około 5 milj. zł. W ogólnej sumie wkładów, dochodzącej do 140 milj. zł., mniej więcej dwie trzecie stanowiły wkłady terminowe. Pod tym względem utrzymywał się Bank nadal na czołowym miejscu wśród banków polskich.

Suma udzielonych kredytów, w dyskoncie weksli i na rachunkach bieżących, wzrosła o sześć milj. zł., do przeszło 170 milj. zł. Pozycja weksli zdyskontowanych dosięgła 111.809.485 zł. Redyskonto weksli ograniczono do 33,4% portfela wekslowego. W roku poprzednim odsetek weksli redyskontowanych wynosił 41,4%.

W całym okresie sprawozdawczym płynność Banku utrzymywała się na wysokim poziomie.

Obrot ogólny Banku wynosił 9.837 milj. zł. Koszty handlowe łącznie z podatkami i świadczeniami socjalnymi wyniosły 10.962.405 zł., stanowiąc 93% sumy odsetek i prowizji netto, o 7% mniej, niż w roku poprzednim.

Czysty dochód z normalnych działań bankowych, stanowi czysty zysk okresu sprawozdawczego, w wysokości 1.724.658 zł.

Przy podziale czystego zysku przeznaczono 1.400.000 zł. na wypłatę 7% dywidendy.

W skład Rady wchodzi pp.: Seweryn Samulski, prezes, Stan. Krysiwicz, wiceprezes, Zygm. Weiss, Dr. Stan. Stawski, ks. Stan. Adamski, ks. Feliks Bolt, Dr. Jan Dębski, prof. Dr. Al. Dolinski, Bog. Herse, Dr. Jan Karchowski, Ant. Kleniewski, Lucjan Kołodzki, Dr. Józef Krzyżński, Ant. Smielecki i Dr. Tadeusz Szułdrzyński.

TOW. Z. MET. B. HANTKE W WARSZ., S. A.

Wytwórczość zakładów T-wa w okresie spraw. 1928/9 r. utrzymała się z nieznacznymi odchyleniami na poziomie okresu poprzedniego.

W głównym dziale produkcji, w dziale wyrobów walcowanych, zarysował się w pierwszym półroczu znaczny wzrost wytwórczości, wzrost ten jednakże załamał się w półroczu drugim i od tej pory spada.

Wpływy ogólnej konjunktury odczuły silniej pozostałe działy produkcji.

Wywóz zagranicę, pokrywający jedynie bezpośrednie koszty produkcji, podtrzymywano wyłącznie w tym celu, by utrzymać produkcję na niezbędnym poziomie.

Widoki na najbliższą przyszłość nie są korzystne, trwa bowiem nadal zbyt mały popyt na wyroby żelazne, a ceny ich nie odpowiadają wzrostowi kosztów własnych.

Widoki na dalszą przyszłość kształtują się korzystnie, liczyć bowiem można na znaczny wzrost zbytu, gdy ożywi się ruch budowlany.

Pod wpływem znacznych ciężarów odsetkowych, świadczeń podatkowych i socjalnych, wyniósł czysty zysk okresu sprawozdawczego zaledwie 303.881 zł., co zezwoliło jedynie na wzmocnienie kapitału amortyzacyjnego.

W skład Zarządu T-wa wchodzi nadal pp.: Leopold Wellisz, prezes, Hipolit Gliwic, wiceprezes, Ludwik Darowski, Wacław Fajans, Jan Kroeger, Henryk Neuman i Henryk Szampanier, a jako zastępcy pp.: Jerzy Kramstytk, Stanisław Meyer i Gustaw Wertheim.

WARSZAWSKIE TOW. KOPALN WĘGLA I ZAKŁADÓW HUTNICZYCH S. A.

W okresie sprawozdawczym 1929 r., nacechowanym silnym wzrostem popytu na węgiel, zarówno w kraju, jak zagranicą, wzrosło wydobycie węgla w kopalniach T-wa do 1.225.370 ton, w porównaniu z rokiem poprzednim o 17,26%.

Ilość sprzedanego węgla wzrosła, pod wpływem wyjątkowo ostrej zimy, przeszło o 170.000 ton, o 20%.

Wywóz zagranicę wzrósł do 453.412 ton. Największym odbiorcą węgla T-wa była Szwecja, nabywając 248.855 t. Ceny osiągnięte na rynkach zamorskich wykazywały dość znaczną tendencję wzrostową, pod wpływem zwiększonego popytu, a w części w związku z niepewnością co do dalszego ukształtowania się wywozu angielskiego.

W kraju sprzedano 603.550 ton, na własne potrzeby zużyto 151.857 t.

W zakresie inwestycyjnym kontynuowano prace, mające na celu rozbudowę kopalni i przystosowanie ich do potrzeb zwiększonego wydobycia, na co wydano 2.101.731 zł.

Wpływ dodatni zwiększonego zbytu na dochodowość T-wa osłabił niezwykle wysokie świadczenia społeczne i podatkowe. Tytułem samych podatków zapłacono w r. 1929 — 2.090.478 zł., a tytułem świadczeń socjalnych — 1.354.655 zł.

Czysty zysk wyniósł po pełnych statutowych odpisach amortyzacyjnych, 1.556.496 zł. Przeznaczono zeń zł. 840.000 na wypłatę 4% dywidendy, a zł. 398.000 na rezerwę na podatek dochodowy.

W skład Zarządu wchodzi pp.: Edward Natanson, prezes, Tadeusz Popowski, wiceprezes, Michał Boniecki, Wacław Fajans, Jan Hofyński, Leop. Jan bar. Kronenberg, Feliks Kucharzewski, Edward Rose, Witold Szebeko i Witold Świerczewski.

„HABERBUSCH i SCHIELE“, S. A.

Wieloletnia racjonalna gospodarka władz T-wa, przy równoczesnym realizowaniu dobrze nakreślonego planu inwestycyjnego, daje obecnie tak pomyślne wyniki, że T-wo to należy do nielicznych Tow., które nawet w okresie obecnego kryzysu przynoszą akcjonariuszom poważne oprocentowanie inwestowanych kapitałów.

W ubiegłym okresie sprawozdawczym 1929 r., dążąc stale do polepszenia jakości wyrobów, zarówno piwa, jak lemoniad i wódek, przeprowadzono znaczne inwestycje w urządzeniach wytwórczych, kosztem około jednego miliona zł. i w taborze przewoźnym, powiększając ilość samochołów do 35 szt., a wagonów do 34 szt. W wyniku tych nakładów uzyskano istotne polepszenie jakości wyrobów i usprawnienie dostawy, co znalazło swój wyraz w powiększonej sumie sprzedaży wyrobów o 1½ milj. zł. i w zmniejszeniu wydatków.

Wyniki finansowe osiągnięto bardzo pomyślne. Czysty zysk wyniósł 6.386.024 zł. Przeznaczono zeń: na amortyzację 1.111.940 zł., na podatek dochodowy 1.600.000 zł., na wynagrodzenie władz T-wa, urzędników i robotników 1.370.250 zł., na wypłatę 11% dywidendy 1.320.000 zł.

Podkreślić należy, iż mimo stałych inwestycji, stan finansowy T-wa przedstawia się bardzo korzystnie.

W roku bieżącym produkcja rozwija się, wykazując prawdopodobnie pewien wzrost, dając odpowiednio korzystne wyniki finansowe, mimo nadmiernych świadczeń podatkowych i utrudnień ze strony władz akcyzowych.

W skład Rady T-wa wchodzi pp.: Kaz. Schiele, prezes, Julj. Machlejd, wiceprezes, Witold Bogusławski, Seweryn Jung, Tad. Lampe, Jan Reyck, Artur Machlejd i Edw. Reyck.

W skład Zarządu wchodzi pp.: Jan Patzer, prezes, Brunon Rozdowski i Hen. Oppenheim, a jako zast. pp.: Al. Schiele i Edw. Schiele.

„OIKOS“ S. A. PRZEM. DRZEWN. WE LWOWIE

Pod znakiem piętrzących się dla przemysłu drzewnego, w kraju i zagranicą, trudności, w warunkach niekorzystnych, dzięki jednak racjonalnie zorganizowanej pracy zakładów Twa i pierwszorzędnej jakości produktów marki „Oikos“, którą zdołano dotrzeć do tych odbiorców w kraju i zagranicą, których sprawność gospodarza nie osłabia, uzyskano w okresie sprawozdawczym 1928/9 r. wyniki finansowe korzystne.

W zakresie gospodarki leśnej przeprowadzono, mimo piętrzących się przeszkód, planowe wyręby i zalesienia.

Produkcja tartaku dosięgła 950 wagonów. Mimo trudności zbytu, sprzedano produkcję sosnowego materiału wywozowego odbiorcom niemieckim, a produkcję dębową, po raz pierwszy, odbiorcom belgijskim, a w pewnej części czeskim.

W Rzęsieniu Polskiej pod Lwowem odbudowano fabrykę płyt klejonych, po uprzednim szczegółowym zbadaniu, w kraju i zagranicą, urządzeń maszynowych, wyposażając ją w ostatnie zdobycze techniki.

Maszyny niewyrobiane w kraju sprowadzono z Niemiec, Szwajcarii, Austrii i Czechosłowacji. Elektryfikację fabryki przeprowadzono według projektu i planów szwajcarskich prof. inż. Gabrijela Sokolnickiego. Dyspozycje dotyczące wyzyskania warunków ciepłikowych oparto na badaniach inż. Jana Woycickiego we Lwowie.

Odbudowaną fabrykę uruchomiono w marcu b. r. W fabryce w Piotrkowie, wobec rosnącego popytu na jej wyroby, przeprowadzono poważne inwestycje, rozszerzając program jej rozbudowy.

Na P. Wystawie w Poznaniu wystawiono w pawilonie przemysłu drzewnego szereg wyrobów T-wa, a między innymi motyw pokoju o okładzinach (boazerji), wykonanych z płyt klejonych. Ekspozycje nagrodzono dużym złotym medalem jury wystawy i Min. Przem. i Handlu.

Czysty zysk okresu spraw. wyniósł 347.982 zł. Wyznaczono 12% dywidendę.

W skład Rady T-wa wchodzi pp. Dr. Stan. hr. Badeni, prezes, Dr. Marcin Szarski i Zygm. hr. Zamojski, wiceprezisi, Adolf Kiesler, Bronisław Kozieński, Dr. Stan. Niezabitowski, inż. R. Słuszkiewicz, inż. Jan Szczygielski i inż. Franciszek hr. Zamojski. Dyr. nac. jest p. Dr. Paweł Csala.

BANK MIĘDZYNARODOWY W WARSZAWIE SP. AKC.

Porównanie dwu bilansów rocznych Banku, za r. 1928 i 1929 odłania niezwykle silny wzrost wkładów terminowych i a vista w okresie 1929 r.

Płynność rezerw Banku utrzymywała się w okresie sprawozdawczym na wysokim poziomie, znamionując ostrożność w rozwoju agend.

Czysty zysk wyniósł 334.058 zł., przewyższając znacznie zysk okresu poprzedniego. Przy podziale zysków przeznaczono: na kap. zapas. zł. 50.000, na rezerwę pod. 70.000 zł., a na wypłatę dywidendy 150.000 zł.

W skład Rady Banku wchodzi pp.: Karol Wilhelm Scheibler, prezes, Leon Grohman, wiceprezes, Leon Herbst, Dr. Jan Muszkowski i Franciszek ks. Radziwiłł.

Dyrekcję stanowią pp.: Marek Badior, dyr. nac., Roman Badior, Robert Schnee i Wacław Szwanke.

POWSZECHNY BANK KREDYTOWY, S. A.

Wyrazem pomyślnego rozwoju wszystkich dziedzin pracy Banku są zestawienia rachunkowe za okres sprawozdawczy ubiegłego roku.

Wkłady i sumy na rachunkach bieżących wzrosły o 25%, do 24 milionów zł., a sumy powierzone przez zaprzyjaźnione banki zagraniczne z 12 milj. zł. na 17 milj. zł. Wzrost posiadanych kapitałów pozwolił na powiększenie kredytów z 41 milj. zł. na około 52 milj. zł. Suma oddanych do inkasa weksli i dokumentów dosięgła 39 milj. zł.

Wzrost obrotów, procentów i prowizji wpłynął, mimo nadprogramowych kosztów handlowych, na pomyślne ukształtowanie się wysokości czystego zysku.

Czysty zysk wyniósł 759.934 zł.; wyznaczono 8% dywidendę.

BANK ZACHODNI, S. A. W WARSZAWIE

Działalność Banku w roku ubiegłym znamionuje, pod wpływem kształtowania się ogólnej konjunktury, przeczorność i ostrożność, co nie wstrzymało jednakże pewnego wzrostu agend we wszystkich działach.

Wkłady, łącznie z sumami na rachunkach korespondentów, wzrosły w okresie rocznym z 26.305 tys. zł. na 32.896 tys. zł., suma weksli zdyskontowanych z 42.262 tys. zł. na 46.740 tys. zł., a suma weksli i dokumentów, oddanych do inkasa, z 9.785 tys. zł. na 11.820 tys. zł.

Czysty zysk okresu sprawozdawczego wyniósł 1.498.359 zł.

Wyznaczono 8% dywidendę. W skład Rady wchodzi pp.: Zdzisław ks. Lubomirski, prezes, Stefan Brun, Konrad Dynowski, Stan. Fuchs, Herm. Ginsberg, Czesław Klarner, Jerzy Komorowski, Stefan Laurysiewicz, Stan hr. Łącki, Dr. Jerzy Michalski, Andrzej Rotwand, Karol Szelkier i M. Wawelberg.

Dyrekcję Banku stanowią pp.: Andrzej Rotwand, przewodn., Aleks. Moszkowski, Dr. Leon Szper, M. Stan. hr. Kossakowski i Jan Lichtenfeld.

ZJEDN. ZAKŁ. KARTOGR. I WYDAWN. „KSIĄŻNICA - ATLAS“ S. A.

W dniu 2 maja b. r. odbyło się we Lwowie doroczne Walne Zgrom. akcjonariuszów Twa, jednej z najpotężniejszych i najpoważniejszych instytucji wydawniczych w Polsce.

W r. 1929 wydała „Książnica-Atlas“, posiadająca najlepiej wyposażone zakłady kartograficzne, a w zakresie drukarskim korzystająca, przy nowoczesnym urządzeniu, ze wszystkich zdobyczy techniki, 130 książek, w ogólnej ilości 1.199.450 egz., arkuszy układu 1.405½, oraz 6 map ściennych, w 16 sekcjach, 44 mapy podręczne i 2 atlasy.

Wśród wydanych książek przypada: na podręczniki szkolne 94, na podręczniki i dzieła pedagogiczne 17, na książki dla młodzieży 9, na dzieła naukowe i inne 10.

Dzięki wysiłkom w dziedzinie technicznej i celowym zarządzaniom w dziale handlowo-administracyjnym, wyniki finansowe, jakie osiągnięto w okresie sprawozdawczym 1929 r., przewyższają znacznie wyniki roku poprzedniego.

Czysty zysk wyniósł zł. 590.797.—

Walne Zgrom. akcjonariuszów, po wysłuchaniu sprawozdania, przedstawiony bilans wraz z rachunkiem strat i zysków jednogłośnie zatwierdziło, wyrażając równocześnie podziękowanie Radzie, Zarządowi i pracownikom Twa za ich pracę.

Przy podziale czystego zysku przeznaczono: na fundusz rezerwowy zł. 209.000, na statutowe tantjemy 118.041 zł., na cele dobroczynne 14.000 zł., a na wypłatę dywidendy w wysokości 95 gr. od akcji — 249.375 zł.

Wysokości dywidendy nie określono procentowo, dotychczasowe bowiem akcje opiewają na złote z ułamkami. W najbliższym czasie nastąpi wymiana akcji na akcje stużtowe.

W roku bieżącym agendy Twa rozwijają się nadal pomyślnie, wzrost obrotów sięga we wszystkich działach do około 16%.

W skład Rady Twa wchodzi pp.: prof. Dr. Eugeniusz Romer, prezes, Dr. Krzysztoń Wilhelm i Julian Obirek wiceprezisi, M. Chrystowski, prof. Dr. Roman Dyboski, Kajetan Golczewski, prof. dr. Z. Klemensiewicz, Dr. Stefan Kuczyński, Dr. Em. Łoziński, Dr. Aug. Paszkudzki, rektor Antoni Pawłowski, prof. Dr. Stanisław Pawłowski, prof. Dr. Stefan Pieńkowski, inż. Ant. Rożnowski, prof. Dr. Wacław Sierpiński, Dr. Władysław Stęśłowicz, Włodz. Topoliński i Dr. Eug. Zaleski.

W skład Dyrekcji wchodzi pp.: Dr. Jan Piątek w Warszawie, Stan. Olański, Jan Treter i Emil Zychiewicz we Lwowie, a jako zastępcy: Ant. Dudryk i J. Kurowski we Lwowie i Tadeusz Sierżputowski w Warszawie.

TOW. PRZEM. TŁUSZCZ. SCHICHT, S. A.

W okresie sprawozdawczym 1929 r., mimo poważnych trudności natury ogólnej, w związku z ostrym kryzysem gospodarczym w kraju, na jakie działalność Twa napotykała, rozrastała się Twa nadal, czego wyrazem był wzrost obrotów towarowych i przeprowadzane na szerszą skalę inwestycje w obu fabrykach, w Warszawie i w Trzebinii.

W porównaniu z latami poprzednimi wzrosła zdolność wytwórcza fabryk o około 150%. Uruchomiono nowe działy: dział wyrobów perfumeryjno-kosmetycznych w Warszawie, dział margaryny w Trzebinii. Rozszerzono i zmodernizowano dział mydlarski, glicerynowy i produkcji „Radionu“.

Czysty zysk, po zasileniu funduszu amortyzacyjnego odpisami w wysokości 937.282 zł., wyniósł 920.418 zł.

Przy podziale czystego zysku przeznaczono zł. 320.000 na rezerwę podatkową, a zł. 540.000 na wypłatę 10% dywidendy.

Wobec stałego wzrostu Twa, — na inwestycje w r. 1929 wydano około 6 milionów zł. — istnieje zamiar podwyższenia dotychczasowego kapitału akcyjnego do dziesięciu milionów zł.

W skład Zarządu Twa wchodzi pp.: Dr. Jerzy Michalski, prezes, Dr. Henryk Schicht, wiceprezes, Dr. Józef Landau, Dr. Józef Nolte, inż. Jan Podraszko, gen. Stan. Puchalski, Franciszek Schicht, Werner Schicht i Dr. Simon Thomas.

Dyrekcję stanowią pp.: Werner Schicht i inż. Jan Podraszko.

JAWORZNICKIE KOM. KOP. WĘGLA, S. A.

W warunkach pomyślnych, przy dobrym wyposażeniu technicznym kopalni, odpowiedniej organizacji pracy, wzrosło wydobycie węgla z kopalni T-wa, w okresie sprawozdawczym 1929 r. do 1.160.159 ton, ilości rekordowej.

Wyniki finansowe nie spełniły oczekiwań, a to wskutek załamania się konjunktury w grudniu ub. r., stałej tendencji zwiększającej kosztów produkcji, jedynie częściowo równoważonej mechanizacją wydobycia, znacznych świadczeń podatkowych i socjalnych. Czysty zysk, po odpisach amortyzacyjnych, wyniósł 1.619.639 zł. Wyznaczono dywidendę w wysokości 2 zł. od akcji.

W zakresie inwestycyjnym zasuępuje na uwagę wybudowanie nowej elektrowni, celem dostawy energii elektrycznej dla Krakowa. Po przezwyciężeniu bardzo wielkich trudności technicznych, finansowych, administracyjnych i prawnych, przeprowadzono już linię wysokiego napięcia Jaworzno—Kraków, a montaż części mechanicznej i elektrycznej rozpoczęto z wiosną b. r.

BANK DYSKONTOWY WARSZAWSKI S. A.

W pięćdziesiątym ósmym okresie działalności, w roku sprawozdawczym 1929 r., wszystkie działy agend Banku wykazują dalszy postęp. Działalność Banku kształtowała się normalnie, z lekka zwiększając, z zachowaniem przeczorności, niezbędnej zwłaszcza w okresie regresji i zaniku, wskutek ogólnego wyczerpania, przedsiębiorczości.

Wyniki finansowe kształtowały się pomyślnie, dzięki zwiększonym obrotom i natężonej pracy, dając w rezultacie czysty zysk w wysokości 2.639.543 zł.

Przy podziale zysków przeznaczono: na kapitał zapasowy — 500.000. —zł., na kap. amort. 77.230 zł., na statutową tantjemę dla Rady i pracowników — 341.216 zł., na fundusz rezerwowy specjalny — 500.000 zł., na wypłatę 12% dywidendy — 1.200.000 złotych.

Przez przelewy części czystego zysku na kapitały rezerwowe wzrastają one do 65,62% kapitału akcyjnego.

W skład Rady Banku wchodzi pp.: Adam hr. Tarnowski, prezes, Fryderyk Ehrenfest, Maurycy Hertz, Paweł bar. Kornfeld, Zygmunt Loewy, Dr. St. hr. Mycielski, Dr. Em. Parnas, Kaz. Poznański, inż. Stefan Przanowski, Rom. hr. Rzyaszczewski, Dr. Juliusz Twardowski i Jan Weimann.

Dyrekcję stanowią pp.: Paweł Heilperin, prezes, Dr. Henryk Aschkenazy, Adolf Laterner i Dr. Wiktor Mikulecki.

PRZEM. MYDL. i PERF. FRYDERYK PULS, S. A.

Pod przewodnictwem p. Tadeusza Michałowskiego odbyło się w dniu 10 ub. m., w siedzibie T-wa w Warszawie, doroczne Walne Zgrom. akcjonariuszów.

Działalność Twa w okresie sprawozdawczym 1929 r. nakreślił zebrany prezes Zarządu p. Dr. Gustaw Litterer.

W dążeniu do utrwalenia i rozszerzenia pozycji Twa na rynku polskim, przeprowadzono w r. 1929 dalsze inwestycje w wytwórni, oparto wytwórczość na stałej analizie wyrobów, wzmocniono organizację handlową, poddając równocześnie rynek stałym badaniom.

Wpływy ze sprzedaży wzrosły o 15%, ponad 4½ miliona zł.

Wysiłki w kierunku eksportu nie dały jeszcze pewnych wyników, Tow. jednak posiada już stałych odbiorców w Stanach Zjedn. A. P., w Bułgarii i Małej Azji.

Czysty zysk okresu sprawozdawczego wyniósł 337.558 zł.

Walne Zgrom. akcjonariuszów, po wysłuchaniu sprawozdania i wyjaśnień, przedstawiony bilans, Rk strat i zysków i budżet na rok bieżący zatwierdziło jednogłośnie.

Wniosek jednego z akcjonariuszów, by wyrazić Zarządowi pełne uznanie i podziękowanie za owocną jego działalność przyjęto przez akklamację.

Przy podziale czystego zysku przeznaczono, po odpisach statutowych, i na rezerwę podatkową, zł. 216.000 na wypłatę 10% dywidendy.

W skład Zarządu wchodzi pp.: Dr. Gustaw Litterer, Karol Litterer i Robert Schroeder.

Kom. Rew. stanowią pp.: J. Hejman, R. Karwowski, T. Michałowski, T. Modrzejewski i K. Stefański.

STEINHAGEN I SAENGER, FABR. PAPIERU I CELULOZY, S. A.

Dwie czołowe placówki przemysłu papierniczego, rozwijające się w latach ubiegłych, pod wytrawnym kierownictwem, niezwykle pomyślnie, Pabjanicka Fabr. Papieru, S. A. i „Steinhagen, Wehr i S-ka“, S. A. połączyły się, tworząc pewną potęgę w tej dziedzinie przemysłu.

Własnością nowej S. A. „Steinhagen i Saenger, Fabr. Papieru i Celulozy“ są trzy papiernie: w Pabjanicach, Włocławku i Myszkowie i wytwórnia celulozy we Włocławku, o produkcji, sięgającej 40—50% całej produkcji papieru w Polsce i 85% całej produkcji celulozy sulfitowej.

Papiernia w Pabjanicach wytwarza miesięcznie 900—1000 t papieru, we Włocławku — 700—900 t, a w Myszkowie 3.500 t.

W zakres produkcji wchodzi wszystkie rodzaje papieru, od pakowego do bezdrzewnego kancelaryjnego.

Wyposażenie techniczne wszystkich tych papierni i wytwórni celulozy odpowiada wymaganiom techniki współczesnej, przeprowadzono w nich bowiem, w ubiegłym okresie czteroletnim, bardzo poważne inwestycje.

Połączenie ich wywrze poważny wpływ na racjonalizację produkcji i metody pracy.

W zakresie finansowym S-ka przejmującą jest Pabjanicka Fabr. Papieru, która dotychczasowy swój kapitał akcyjny podwyższa z 26.400.000 zł. do 40.000.000 zł., drogą IV em. akcji. Akcjonariusze S. A. „Steinhagen, Wehr i S-ka“ otrzymują wzamian za 1 akcję posiadaną — 1 i 1/8 akcji Pabj. F. Pap.

Dywidendę za rok 1929 otrzymują oddzielnie, wynosi ona 14% (Steinhagen) i 5½% (Pabj.). Od dnia 1 stycz. b. r. uczestniczą w zyskach nowej S. A. W skład Zarządu wchodzi pp.: Henryk Steinhagen, prezes, Kazimierz Skarzyński, wiceprezes, Stefan Steinhagen, Al. Steinhagen, Andr. Wierzbicki, Ludw. Kozłowski, Edm. Fourt, Edm. Moret, Tad. Morawski i Andr. bar. Ike-Duninowski.

AJENCJA EKONOMICZNA & FINANSOWA

AGENCE ÉCONOMIQUE & FINANCIÈRE (AEF) ECONOMIC & FINANCIAL AGENCY

WARSZAWA UL. SZOPENA 10/9

TOW. ZAKŁ. MET. B. HANTKE W WARSZAWIE S. A.

Bilans na dzień 30 czerwca 1929 r.

STAN CZYNNY.		STAN BIERNY.	
Złote i gr.		Złote i gr.	
Grunta	1.879.538,22	Kapitał zakładowy	10.000.000,—
Budynki fabryczne i domy mieszkalne	5.325.914,33	Kapitał zapasowy	387.939,44
Koleje	705.334,71	Kapitał amortyzacyjny	4.774.770,03
Maszyny i urządzenia fabryczne	13.123.976,19	Kapitał rezerwowy	2.796.012,21
Nadania i prawa górnicze	1.058.020,63	Rezerwa specjalna	1.091.049,30
Instalacje w budowie	760.873,84	Odbiorcy	786.816,68
Ruchomości	960.167,60	Dostawcy — otwarte rachunki	2.475.105,55
Nieruchomości i ruchomości dzierżawne	771.670,62	Dostawcy — rachunki zabezp. akceptami	449.811,10
Wyroby własne, materiały surowe i pomocnicze	10.108.223,41	Różni wierzyciele — otwarte rachunki	3.056.837,44
Kasa	71.716,92	Różni wierzyciele — r-ki zabezp. akceptami	2.151.612,04
Papiery wartościowe i udziały	95.426,02	Banki — otwarte rachunki	1.013.327,55
Weksle	638.216,43	Banki — r-ki zabezp. akceptami	7.173.201,59
Banki	1.028.762,89	Akcepty	4.173.527,12
Dłużnicy różni	5.006.566,25	Robocizna	603.203,31
Sumy przechodnie	488.124,50	Sumy przechodnie	13.767,34
Obligacje Tow. Kredyt. Przem. Polsk. £ 120.000	5.204.400,—	Tow. Kred. Przem. Polskiego £ 120.000	5.204.400,—
Różni za udzielone im gwarancje	6.486.531,50	Min. Przem. i Handlu za ruchom. i nieruch. dzierz.	771.670,62
Depozyty	6.427.493,43	Wydane gwarancje	6.427.493,43
		Depozyty	303.881,24
		Zysk za 1928-29 rok	
	60.140.957,49		60.140.957,49

BILANS BANKU ZACHODNIEGO SP. AKC. W WARSZAWIE

po dzień 31 grudnia 1929 r.

STAN CZYNNY		STAN BIERNY	
Złote i grosze		Złote i grosze	
Kasa i sumy do dyspozycji w Banku Polskim, P. K. O. i Banku Gospodarstwa Krajowego	5.807.418,52	Kapitały własne:	
Waluty zagraniczne	1.452.765,51	a) zakładowy	10.080.000,—
Papiery wartościowe:		b) zapasowy	400.478,69
a) pożyczki państwowe	167.229,10	c) inne rezerwy	2.392.574,04
b) papiery hipoteczne	843.611,57		12.873.052,73
c) akcje	379.202,33	Wkłady:	
	1.390.043,—	a) terminowe	15.113.665,66
Udziały i akcje w przedsiębiorstwach konsorcjalnych	2.219.549,84	b) à vista	13.861.594,61
Banki krajowe	416.672,60	Rachunki bieżące (saldo kredytowe)	3.469.480,52
Banki zagraniczne	2.597.381,56	Zobowiązania inkasowe	451.472,51
Weksle zdyskontowane	46.740.350,18	Redyskonto weksli	17.881.858,14
Weksle protestowane	240.061,84	Banki krajowe	488.163,36
Rachunki bieżące (saldo debetowe)	16.960.611,26	Banki zagraniczne	18.747.286,54
Nieruchomości	7.482.408,96	Wierzyciele hipoteczni	108.800,—
Różne rachunki	361.066,45	Procenty 1930 r.	448.575,53
	85.668.329,72	Różne rachunki	726.020,27
		Zysk	1.498.359,85
Udzielone gwarancje	4.976.837,66	Zobowiązania z tyt. udzielonych gwarancj	4.976.837,66
Inkaso	11.820.377,79	Różni za inkaso	11.820.377,79
	102.465.545,17		102.465.545,17

BILANS BANKU DYSKONTOWEGO WARSZAWSKIEGO

na dzień 31 grudnia 1929 r.

STAN CZYNNY		STAN BIERNY	
Złote i gr.	Złote i gr.	Złote i gr.	Złote i gr.
Kasa i sumy do dyspozycji w Banku Polskim, B-ku Gosp. Kraj. i P. K. O.	7.370.427,25	Kapitały własne:	
Waluty zagraniczne	3.778.353,96	a) zakładowy	10.000.000,—
Papiery wartościowe własne:		b) zapasowy	3.700.000,—
a) pożyczki państwowe	587.734,80	c) inne rezerwy	1.250.000,—
b) papiery hipoteczne	4.059.328,52	d) fundusz amortyzac.	348.880,—
c) akcje	903.083,68		15.298.880,—
	5.550.147,—	Wkłady:	
Udziały i akcje w przedsiębiorstwach konsorcjal.	6.865.679,50	a) terminowe	55.441.491,32
Banki krajowe	1.669.874,33	b) à vista	8.435.893,11
Banki zagraniczne	8.664.946,41	Rachunki bieżące (saldo kredytowe)	20.329.830,53
Weksle zdyskontowane	51.305.436,20	Zobowiązania inkasowe	686.430,11
Rachunki bieżące (saldo debetowe):		Redyskonto weksli w B-ku Polskim	5.136.687,79
a) zabezpieczone	42.453.542,88	Banki krajowe	3.137.668,15
b) niezabezpieczone	16.315.640,35	Banki zagraniczne	33.541.957,20
	58.769.183,23	Różne rachunki	2.847.823,46
Pożyczki terminowe	13.960,03	Odsetki dotyczące 1930 r.	1.100.573,69
Nieruchomości	3.861.600,—	Zyski:	
Różne rachunki	912.232,89	a) z lat ubiegłych	165.061,83
	148.761.840,80	b) za 1929 rok	2.639.543,61
			2.804.605,44
Suma bilansowa	148.761.840,80	Suma bilansowa	148.761.840,80
Udzielone gwarancje	17.374.524,57	Zobowiązania z tytułu udzielonych gwarancj	17.374.524,57
Inkaso	58.270.966,70	Różni za inkaso	58.270.966,70
	224.407.332,07		224.407.332,07

DYREKCJA:

Paweł Heilperin, Prezes, Dr. Henryk Aschkenazy,
Adolf Laterner, Dr. Wiktor Mikulecki.

Powszechny Bank Związkowy w Polsce S. A.

Kapitały własne przeszło Zł. 10.000.000.—

WARSZAWA

L W Ó W

KRAKÓW

Bielsko — Biała, Cieszyn, Drohobycz, Przemyśl, Stanisławów, Tarnów.

Zrzeszony z Instytucjami:

BANQUE BELGE POUR L'ETRANGER w Brukseli.

BANQUE COMMERCIALE DE BALE w Bazyle.

WIENER BANK-VEREIN we Wiedniu.

BÖHMISCHE UNION-BANK w Pradze.

Adres telegraficzny: BANK D I O N.

Naczelny redaktor i wydawca: TADEUSZ KURASIEWICZ.

Sp. Akc. Zakładów Graficznych „Drukarnia Polska”, Warszawa, Szpitalna 12.

TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU S. A.

Bilans na dzień 31 grudnia 1929 r.

STAN CZYNNY.		STAN BIERNY.	
Złote i gr.	Złote i gr.	Złote i gr.	Złote i gr.
Grunta	650.323,66	Kapitał zakładowy	42.900.000,—
Budynki fabryczne i nieruchomości w Warszawie i Łodzi	12.096.219,80	„ zapasowy	6.756.029,89
Maszyny i aparaty	15.971.409,03	„ amortyzacyjny	8.509.136,34
Ruchomości i inwentarz żywy	18.115,77	Rezerwa specjalna	797.679,56
Gotowizna w kasach i bankach	11.069.572,14	Kasa przezorności i fundusz pomocy pracown.	952.500,—
Weksle	6.087.095,72	Wierzyciele:	
Papiery wartościowe	144.804,49	dostawcy	1.148.859,10
Dłużnicy:		różni	3.991.213,05
odbiorycy	9.949.617,14		5.140.072,15
różni	699.712,92	Sumy przechodnie	40.640,12
	10.649.330,06	Niewypłacona dywidenda	30.526,91
Zapasy surowców i materiałów pomocn.	3.234.412,72	Depozyty różnych	259.607,88
Zapasy jedwabiu	10.006.521,30	Zysk	4.801.219,72
Różne depozyty	259.607,88		
	70.187.412,57		70.187.412,57

„PIERWSZA FABRYKA LOKOMOTYW W POLSCE” S. A.

Bilans za okres sprawozdawczy od 1 stycznia do 31 grudnia 1929 r.

STAN CZYNNY		STAN BIERNY	
Place, grunty, las	194.281,31	Kapitał akcyjny	8.000.000,—
Bocznicie kolejowe	180.761,58	„ zapasowy	402.843,47
Budynki	6.612.498,54	„ specjalny	1.834.244,20
Maszyny i urządzenia techniczne	13.648.374,76	„ amortyzacyjny	9.564.367,83
Ruchomości, narzędzia i inwentarz	1.071.654,60	Zobowiązania długoterminowe (Kor. szw. 1.280.071,50)	3.056.170,71
Materiały i półfabrykaty	6.549.220,41	Wierzyciele	3.685.732,91
Kasa	38.879,75	Akcepty	1.478.930,03
Papiery procentowe	69.850,89	Kaucje członków Rady i Zarządu	40.000,—
Banki	345.933,28	Kaucje różne	69.775,61
Dłużnicy	561.405,90	Sumy przechodnie	680.110,25
Weksle	235.622,79	Dywidenda niepodniesiona z lat ubiegłych	166.084,41
Depozyty	40.000,—	„ za rok 1929	640.000,—
Dłużnicy z tytułu kaucji	69.775,61		29.618.259,42
Suma bilansowa	29.618.259,42	Suma bilansowa	29.618.259,42

Stan Rachunków

Banku Związku Spółek Zarobkowych w Poznaniu

na dzień 31 grudnia 1929 r.

STAN CZYNNY.		STAN BIERNY.	
Złote i gr.	Złote i gr.	Złote i gr.	Złote i gr.
Kasa i sumy do dyspozycji:		Kapitały własne:	
a) gotowizna w kasie	3.210.039,58	a) zakładowy	20.000.000,—
b) pozostałość w bankach emis. i P. K. O.	4.822.378,78	b) zapasowy	1.175.000,—
	8.032.418,36	c) rezerwa specjalna	1.000.000,—
Pieniądze zagraniczne	2.367.446,30	d) fundusz amort.	686.170,—
Kupony	12.998,29		22.861.170,—
Papiery wartościowe własne:		Wkłady:	
a) papiery państwowe	322.427,53	terminowe:	
b) listy zastawne	2.405.894,16	a) spółdzielni	782.737,70
c) obligacje	130.262,27	b) inne od 14 dni	
d) akcje	2.876.733,13	do 3 mies.	42.623.798,38
	5.735.317,09	c) in. ponad 3 mies.	27.443.633,21
Akcje i udziały w przedsiębiorstwach konsorcjalnych	3.867.562,65	d) oszczędnościowe	14.947.335,84
Papiery wartościowe ustawowe-go kapitału zapasowego	616.344,56	à vista	35.543.918,09
Banki lora:			121.341.423,22
a) krajowe	661.303,66	Rachunki bieżące:	
b) zagraniczne	56.839,67	a) spółdzielni	2.997.808,28
	718.143,33	b) inne	15.448.761,74
Banki nostro:			18.446.570,02
a) krajowe	866.633,75	Zobowiązania inkasowe	924.352,79
b) zagraniczne	4.721.432,96	Redyskonto weksli:	
	5.588.066,71	a) spółdzielni	20.295.639,25
Weksle zdyskontowane:		b) inne	17.040.170,88
a) spółdzielni	31.768.659,54		37.335.810,13
b) inne	80.040.825,94	Banki lora:	
	111.809.485,48	a) krajowe	11.407.124,98
Weksle protestowane	2.178.699,89	b) zagraniczne	2.203.076,72
Rachunki bieżące:			13.610.201,70
a) zabezpieczone:		Banki nostro:	
1. papierami wartościowymi	7.035.495,83	a) krajowe	802.624,35
2. weksłami z 2 podp. i listami gwar.	7.374.014,66	b) zagraniczne	559.350,70
3. hipoteką	23.117.293,77		1.361.975,05
4. towarami i listami przewozowymi	2.662.388,57	Przekazy na bank	425.057,18
b) niezabezpieczone	4.713.074,63	Wierzyciele hipoteczni	1.383,75
c) rachunki bieżące z spółdzielni	12.963.919,60	Procenty i prowizje na 1930 r.	1.247.391,54
	57.866.187,06	Rachunki oddziałów	14.161.612,42
Pożyczki terminowe	1.035.302,17	Sumy przechodnie	4.387.406,26
Ruchomości	665.124,83	Dywidenda niepodniesiona	298.876,35
Nieruchomości	20.998.826,33	Zyski:	
Rachunki oddziałów	14.065.034,—	a) z lat ubiegłych	15.845,93
Sumy przechodnie	2.563.265,62	b) za 1929 r.	1.701.146,33
	238.120.222,67		1.716.992,26
Udzielone gwarancje:		Zobowiązania z tytułu udzielonych gwarancj:	
a) listy	10.202.766,58	a) w listach	10.202.766,58
b) żyra	1.158.823,11	b) w żyrach	1.158.823,11
	11.361.589,69		11.361.589,69
Inkaso	31.132.797,87	Różni za inkaso	31.132.797,87
	280.614.610,23		280.614.610,23

Rachunek Strat i Zysków za r. 1929.

Winien	Ma		
Procenty i prowizje wypłacone	12.497.483,57	Pozostałość z zysków za 1928 r.	15.845,93
Koszty handlowe	8.974.401,17	Procenty i prowizje pobrane	24.276.604,65
Świadczenia społeczne	427.334,42	Zysk na operacjach w dewizach i pien. zagran.	827.493,28
Podatki	1.560.669,73	Administracja nieruchomości: dochód z administracji podatkami	855.768,21
Udziały i akcje (straty kursowe)	575.995,11		194.691,59
Odpisy ruchomości	95.174,97		661.076,62
Amortyzacja nieruchomości	220.830,—	Nadwyżka na sprzedanych nieruchomościach	736.572,32
Straty na dłużnikach	365.142,96	Zwrot sum dawniej odpisanych	100.521,02
Koszty przebudowy lokali bankowych	184.089,63		
Zysk netto	1.716.992,26		
	26.618.113,82		26.618.113,82

Walne Zgromadzenie w dniu 10 kwietnia 1930 r. uchwaliło za rok obrachunkowy 1929

7% dywidendy

czyli zł. 7.— od akcji 100-złotowej. Kupony realizują Centrala Banku i wszystkie jego Oddziały.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA WARSZAWA, ul. Szopena 10—9